

Metaphorical perception of primary school children in related to classroom concept

İlkokul öğrencilerinin sınıf kavramına ilişkin metaforik algıları

Emel Sarıtaş¹
Kazım Çelik²

Abstract

In this research conducted to define primary school students' metaphorical perception of classroom concept, it is tried to be determined that concept of classroom metaphors and their common features which are owned by the students are gathered under which conceptual categories. In other words, in this study, a classroom concept is tried to picture via metaphors. In this research, qualitative research technique was used to collect, analyze and interpret data and technically metaphor analysis was used. Fourth and fifth grade totally 307 students attended the research. Participants are asked to conclude the sentence "The classroom is like because" These handwritten paragraphs were used as the basic source in the research. Through the students' products 67 valid metaphors in total were produced. 5 metaphors articulated by many participants respectively follow these: 1- my house (81 participants), 2- family, home (28 participants), 3- A blackboard jungle (25 participants), 4- Dumpsite (20 participants), 5- Carnival (19 participants). These metaphors are categorized into 5 different conceptual classifications via

Özet

İlkokul öğrencilerinin sınıf kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, öğrencilerin sahip oldukları sınıf kavramına ilişkin metaforlar ile bu metaforların ortak özellikler bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplandığı belirlenmeye çalışılmıştır. Başka bir ifade ile sınıf kavramı metaforlar aracılığıyla resmedilmeye çalışılmıştır. Araştırmada, verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi, teknik olarak da metafor analizi kullanılmıştır. Dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinden toplam 307 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Katılımcıların "Sınıf gibidir. Çünkü" ifadesini tamamlamaları istenmiştir. Katılımcıların kendi el yazıları ile kaleme aldıkları bu tamamlamalar araştırmada temel veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Araştırma kapsamında öğrenciler tarafından toplam 67 adet geçerli metafor üretilmiştir. Katılımcılar tarafından dile getirilen ve ilk 5 sırada yer alan metaforlar sırasıyla şunlardır: 1- evim (81 kişi), 2- aile, yuva (28 kişi), 3- Hababam sınıfı (25 kişi), 4- Çöplük (20 kişi), 5- Eğlence yeri (19 kişi). Oluşturulan bu metaforlar alinyazından yararlanılarak beş

1 Assist. Prof. Dr., Pamukkale University, Faculty of Education, emelsaritas71@gmail.com

2 Assist. Prof. Dr., Pamukkale University, Faculty of Education, kazimcelik@gmail.com

availment of literature. These are physical planning, planning-programming activities, time planning, and relationship planning and behavioral planning.

kavramsal kategori altında toplanmıştır. Bunlar, fiziksel düzen, plan-program etkinlikleri, zaman düzeni, ilişki düzenlemeleri ve davranış düzenlemeleridir.

Keywords: Classroom; Classroom Management; Metaphor; Primary School Students; Qualitative Research

Anahtar sözcükler: Sınıf; Sınıf Yönetimi; Metafor; İlkokul Öğrencileri; Nitel Araştırma

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

Giriş

Eğitim sözcüğünün farklı tanımlarının ortak yanı, onun, davranış değiştirme, davranış oluşturma amaçlı etkinlikler olmasıdır. Öğretim, öğrenme, davranışın sağlanması amacıyla yapılan ön çabalardır (Başar 2003: 3). Davranış oluşturmak amacıyla yapılan eğitim, öğretim etkinliklerin büyük bölümü, eğitim amacıyla kurulmuş özel çevreler olan okullar aracılığıyla gerçekleştirilir (Bursalıoğlu 1991: 33). Toplumun eğitim kavramı ve hizmeti ile özdeşleştiği kurum okuldur. Okulu diğer kurumlardan ayıran temel özelliği, insan üzerinde çalışması ve onu farklılaştırma yeteneğidir (Bostancı, 2009). Okul kontrollü bir ortamdır. Okulda öğrenciye kazandırılacak bilgi, beceri ve tutumlar önceden belirlenmiştir ve bunlar bu konuların uzmanı olan öğretmenler tarafından planlı bir biçimde düzenlenen öğretim faaliyetleri ile kazandırılır (Erden,1998). Elbette eğitim olgusu okullarla sınırlanamaz. Okulların dışında, yaşamın her alanında eğitim söz konusudur. Bireyler okullar dışında da eğitilebilirler, eğitim alabilirler ancak, okullar ve okullarda yer alan sınıflar bu iş için özel olarak oluşturulmuş çevreler olduğundan, buralarda olup bitenlerin diğer ortamlardan farklı olması beklenir (Demirtaş, 2012). Sınıftaki öğrencilerin kişilik özellikleri, okula ve derse yönelik tutumları, ders çalışma ve dinlenme alışkanlıkları, ailelerinden getirdikleri kültürel birikim, öğrenciler arasındaki ilişkiler, sınıfın fiziksel koşulları ve öğretmen-öğrenci etkileşimi bir bütün olarak sınıf ortamını oluşturur (Erden, 1998).

Sınıf, öğrencinin yaşamında ailesinden sonra gelen ikinci derecede önemli, ilişkiler sistemidir. Sınıfta öğrencinin ailesinden getirdiklerinin üstüne bir yandan yeni şeyler konmaya çalışılırken diğer yandan varsa yanlış davranışlar ve bilgiler değiştirilmeye çalışılır. Öğrencinin, bir yandan kültürleme yoluyla toplumsallaşması sağlanırken, diğer yandan kendi gizil güçlerini ortaya çıkarıp geliştirmesine, bireyselleşmesine ortam hazırlanır. Bu anlamda toplumsallaşma ve bireyselleşme süreçleri eğitim-öğretim etkinliklerinde iç içe yürüyen bir görünüm sergiler (Demirtaş, 2012).

Sınıf, eğitim-öğretim etkinliklerinin gerçekleştiği bir yaşama alanıdır. Yıllık öğrenim süresinin önemli bir bölümü sınıfta geçer. Bu süre içinde, öğretmen ve öğrenciler belli bir amaç ve program çerçevesinde sınıftaki yaşama katılırlar. Ancak, sınıf içindeki yaşamın önceden belirlenmiş olan amaçlara uygun bir biçimde gerçekleşmesinden öncelikle öğretmen sorumludur. Başka bir anlatımla, sınıfta öğrenme ortamının ve yaşantılarının düzenlenmesi ve yönetilmesi öğretmenin sorumluluğundadır. Bu nedenle, öğretmenin sınıf yönetiminin ilke ve yöntemlerini bilmesi gerekir (Aydın 2008:3). Sınıfın fiziksel yapısı, öğrenci özellikleri, öğretmenin yeterliği büyük önem taşımaktadır. Sınıfta yönetici konumunda olan öğretmendir (Celep 2004:1).

Öğretmenlerin sınıf içinde etkili bir eğitim-öğretim faaliyeti sürdürebilmeleri ve başarılı bir sınıf yönetimini gerçekleştirebilmesi için sınıf yönetimi alanında iyi yetişmiş olmaları gerekir. Başar (2003) etkili sınıf yönetimini, fiziksel düzene ilişkin olanlar, plan-program (öğretimin yönetimi) etkinlikleri, zaman düzenine yönelik etkinlikler, ilişki düzenlemeleri ve davranış düzenlemeleri olmak üzere beş boyutta incelemektedir. Sınıf yönetimi etkinliklerinin birinci boyutunu, sınıf ortamının fiziksel düzenine ilişkin olanlar oluşturur: Sınıfın genişliği, sınıf alanının çeşitli etkinliklerin yapımı için bölümlenmesi, ısı, ışık, gürültü düzenekleri, renkler, temizlik, estetik, eğitsel araçlar, oturma düzeni, öğrencilerin gruplanması, bunların başlıcalarıdır. Sınıf yönetiminin ikinci boyutunu plan-program (öğretimin yönetimi) etkinlikleri oluşturur. Amaçlar esas alınarak, yıllık, ünite, günlük planların yapılması, kaynakların belirlenip dağılımının sağlanması, iş ve işlem süreçlerinin belirlenmesi, araç sağlama, yöntem seçme, öğrenci özelliklerini belirleme, gelişimlerini izleme ve değerlendirme, öğrenci katılımını düzenleme, bu grupta ele alınabilir. Üçüncü boyut, zaman düzenine yönelik etkinliklerdir. Sınıf içinde geçirilen zamanın çeşitli etkinliklere dağılımı, zamanın ders dışı ve bozucu etkinliklerle harcanmaması, sıkıcılığın önlenmesi, öğrencinin zamanının çoğunu okulda-sınıfta geçirmesinin sağlanması, devamsızlığın ve okuldan ayrılmaların önlenmesi, bu boyut içinde görülebilir. Sınıf yönetiminin dördüncü boyutunu ilişki düzenlemeleri oluşturur. Sınıf kurallarının belirlenip öğrencilere benimsetilmesi, sınıf yaşamının kolaylaştırılmasına yönelik öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretmen ilişki düzenlemeleridir. Beşinci boyut, davranış düzenlemelerinden oluşur. Sınıf ortamının istenen davranışı sağlayabilir hale getirilmesi, sınıf ikliminin iyileştirilmesi, sorunların, ortaya çıkmadan önce tahmin edilmesi yoluyla istenmeyen davranışların önlenmesi, sınıf kurallarına uyulmasının sağlanması, yapılmış olan istenmeyen davranışların değiştirilmesi bu boyuta ilişkin olarak söylenebilir.

Bu çalışmada metaforlar aracılığı ile sınıf kavramı betimlenmeye çalışılmıştır. Metafor kelimesinin kökeni Yunanca, metapherein'den gelir. Metanın anlamı “değişik”dir ve pherein'in anlamı “taşımak”tır (Levine, 2005). Metafor, bir şeyi diğerine göre kıyaslama ve anlamlandırma sürecidir

(Clarcken, 1997). Aristo gibi filozof ve geleneksel kuramcılar metaforik ifadelerle dildeki süslemeler olarak ve düşüncede önemsiz bir rol oynayan gözle bakmışlardır. Bu bakış açısı 1980'lerdeki filozof ve bilişsel dil bilimciler kadar sorgulanmıştır. Lakoff ve Johnson (1980) bilişsel yapı olarak metaforun ele alınmasını sağlamışlardır. Geçmiş yirmi yıl içinde bilişsel bilim adamları, metaforun önemi ve doğasıyla ilgili birçok araştırma yapmışlardır. Bazı bulgular bizi anlam, içerik ve gerekçe gibi temel kavramlar üzerinde tekrar düşünmeye sevk etmektedir. Metafor sadece dilbilimsel bir çalışma değil, aynı zamanda dünyamızı değiştiren içeriksel ve deneysel bir süreçtir (Su, 2002).

Metafor, Türk Dil Kurumu sözlüğünde; mecaz anlamında; "bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda kullanılan söz; bir kelimeyi veya kavramı kabul edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde kullanma" şeklinde tanımlanmıştır. Metaforlar (benzetmeler, eğretilmeler, istiareler, mecazlar) olayların oluşumu ve işleyişi hakkında düşüncelerimizi yapılandıran, yönlendiren ve kontrol eden en güçlü zihinsel araçlardan biridir (Saban, 2004). Dolayısıyla bir kavrama ilişkin algılarımızı şekillendiren tanımlamalardan bir kısmının metaforlar olduğu söylenebilir.

Goatly (2002), eğitim hakkındaki metaforların eğitimle ilgili yorum yapabilmeyi olanaklı kıldığını söylemektedir. Bu yüzden eğitim-öğretim sürecine dâhil olan bireylerin, araştırılan konu hakkındaki düşüncelerini belirlemek için metaforlardan yararlanmak etkili bir yöntem olabilir (Tok, 2013).

Bu çalışmada, öğrencilerin öğrenim yaşantılarının önemli bölümünü geçirdikleri ve onların hayatlarında önemli izler bırakan ve davranışlarının oluşumunda etkin bir rol oynayan "sınıfın" öğrenciler tarafından nasıl algılandığının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bir ilköğretim öğrencisinin sınıfta arkadaşları ve öğretmenleriyle uzun bir süreli etkileşimi düşünüldüğünde sınıfa yönelik çeşitli algılarının oluşabileceği görülebilir. Bu çalışmada, sınıfların öğrenciler tarafından nasıl algılandığı metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın sınıf kavramının detaylı bir şekilde analiz edilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada, öğrencilerin sınıf kavramına ilişkin sahip oldukları metaforların neler olduğu ve bu metaforların ortak özellikleri bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplandıkları belirlenmiştir.

Yöntem

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları 2011-2012 eğitim-öğretim yılının bahar dönemindeki ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileridir. Araştırmaya 158'i 4. sınıf, 249'u 5. sınıf olmak üzere toplam 307 öğrenci

katılmıştır. Metaforları değerlendirmeye alınan öğrencilerin 57 tanesi özel okul, 250 tanesi devlet okulunda öğrenim görmektedir.

Verilerin Toplanması

Katılımcıların sınıf kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları ortaya çıkarmak amacıyla onların her birinden “Sınıf gibidir. Çünkü.....” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Bu amaç için katılımcıların her birine “Sınıf gibidir. Çünkü.....” ibaresinin yazılı olduğu boş bir form verilmiştir ve onlardan sınıfı neye benzettiklerini ve neden benzettiklerini açıklamaları istenmiştir. Katılımcıların kendi el yazıları ile kaleme aldıkları bu kompozisyonlar araştırmada temel veri kaynağı olarak kullanılmıştır.

Verilerin Analiz Edilmesi

Katılımcıların geliştirdikleri metaforlar dört aşamada analiz edilmiştir: (1) kodlama ve ayıklama aşaması, (2) kategori geliştirme aşaması, (3) geçerlik ve güvenilirliği sağlama aşaması, (4) yorumlama aşaması.

1. Kodlama ve ayıklama aşaması

Bu aşamada öncelikle katılımcılar tarafından üretilen metaforları ve gerekçelerini gösteren bir liste yapılmıştır. Daha sonra liste harf sırasına dizilerek katılımcıların yazılarında belli bir metaforun belirgin bir şekilde dile getirilip getirilmediğine bakılmıştır. Metafora uygun olmayan ya da metaforla açıklamaların arasında mantıksal ilişki olmayan kağıtlar ayıklanmıştır. Örneğin, bir öğrenci sınıf için “dikdörtgen” metaforunu üretirken gerekçe olarak “benim sevdiğim noktadır” yazmıştır. Burada metafor uygun fakat gerekçesi uygun bir şekilde yazılmamıştır. Başka bir öğrenci “melek” metaforunu üretmiş gerekçe olarak da “güzeldir” yazmıştır. Hem metafor kaynağı hem de gerekçe sınıfı açıklamaya uygun bulunmamıştır. Bu işlemin sonucunda 43 kağıt elenerek toplam 307 kağıt değerlendirmeye alınmıştır. Değerlendirmeye alınan kağıtlar kodlanırken devlet okulu dördüncü sınıf öğrencileri DO4, beşinci sınıf öğrencileri DO5, özel okul dördüncü sınıf öğrencileri Ö4, beşinci sınıf öğrencileri Ö5 olarak kodlanmıştır. Ayıklama sonrası kağıtların incelenmesinden toplam 67 metafor elde edilmiştir.

2. Kategori geliştirme aşaması

Bu aşamada, katılımcılar tarafından üretilen metafor imgeleri sınıf kavramına ilişkin sahip oldukları ortak özellikler bakımından irdelenmiştir. Kategori oluşturma işleminde literatürden yararlanılarak sınıf yönetimi etkinliklerinin boyutları temel alınmıştır. Başar’a (2003) göre sınıf yönetimi etkinlikleri beş boyutta toplanabilir. (1) Sınıf ortamının fiziksel düzeni (2) Plan-program

etkinlikleri (3) Zaman düzeni (4) İlişki düzenlemeleri (5) Davranış düzenlemeleridir. Katılımcılar tarafından elde edilen metaforlar bu beş kategori esas alınarak analiz edilmiştir.

Tablo 1 Sınıfa İlişkin Beş Kavramsal Kategori ve Onları Temsil Eden Özellikler

Kavramsal Kategori	Özellikleri
Fiziksel Düzen	Sınıfın genişliği, ısı, ışık, gürültü, renkler, temizlik, estetik, eğitsel araçlar, oturma düzeni, öğrencilerin gruplanması
Plan-Program Etkinlikleri	Ders planlarının yapılması, kaynakların belirlenmesi, iş ve işlem süreçlerinin belirlenmesi, materyal sağlama, yöntem seçme, öğrenci özelliklerini belirleme, gelişimlerini izleme ve değerlendirme, katılımı sağlama
Zaman Düzeni	Öğrenmeye ayrılan zaman, ders içi ve ders dışı harcanan süre
İlişki Düzenlemeleri	Sınıf kurallarının belirlenip öğrencilere benimsetilmesi, sınıf yaşamının kolaylaşmasına yönelik öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci ilişkileri düzenlemeleri
Davranış Düzenlemeleri	Sınıf ortamının istenilen davranışı ortaya çıkarmaya yönelik düzenlenmesi, sınıf ikliminin olumlulaştırılması, sorunların ortaya çıkmadan önce tahmin edilmesi, istenmeyen davranışların ortadan kaldırılması, sınıf kurallarına uyulmasının sağlanması

3. Geçerlik ve güvenilirliği sağlama aşaması

Bu aşamada, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Nitel bir araştırmada geçerliğin ölçütleri arasında yer alan, toplanan verilerin ayrıntılı olarak açıklanması ve sonuçlara nasıl ulaşıldığının belirtilmesi gerekliliği dikkate alınmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için kodlayıcılar/sınıflandırıcılar arasındaki görüş birliğinin yüzdesi tespit edilmiştir (Stemler, 2001). Bu amaçla, sınavlara ilişkin oluşturulan metaforlar, araştırmacılar tarafından kategorilere ayrıldıktan sonra bir başka alan uzmanından metaforları kategorilere yerleştirmesi istenmiş ve yapılan iki eşleştirme karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonucunda % 89 oranında görüş birliği olduğu görülmüştür.

4. Yorumlama Aşaması

Öğrencilerin üretmiş olduğu metaforlar ve yazmış oldukları gerekçeler incelenerek uygun kategoriler altında toplanmış ve alan yazındaki veriler de dikkate alınarak yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırma kapsamına alınan 4. ve 5. sınıf öğrencileri sınıf kavramına ilişkin olarak toplam 67 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Birçok katılımcı tarafından ortak olarak dile getirilen ve ilk 5 sırada yer alan metafor imgeleri sırasıyla şunlardır: 1- Evim (81 kişi), 2- Aile, yuva (28 kişi), 3- Hababam sınıfı (25 kişi), 4- Çöplük (20 kişi), 5- Eğlence yeri (19 kişi). Tablo 2'de üretilen metaforlar ve frekanslar alfabetik sıraya göre verilmiştir.

Tablo 2 Sınıf kavramına ilişkin üretilen metaforlar ve frekansları

Kod	Metafor Adı	(f)	Kod	Metafor Adı	(f)
1	Ahır	2	35	Güneş	1
2	Aile	28	36	Günlüğüm	1
3	Akraba	1	37	Hababam sınıfı	25
4	Akıl(bilgi)küpü	3	38	Hamam	3
5	Arı	1	39	Hapishane	12
6	Arıkovanı	1	40	Hastane	1
7	Bahçe (çiçek bahçesi)	6	41	Hayatın başladığı bittiği yer	1
8	Bilge(bilgin)	2	42	Hoparlör	1
9	Bilgi, eğitim (yuvası, evi, yeri, deposu)	18	43	İçi dolu kutucuk	1
10	Boş bir kutu	1	44	Japonya'daki evler	1
11	Bütün derslerin kitabı	1	45	Kapalı bir kavanoz	1
12	cehennem	4	46	Karınca	1
13	Cennet	3	47	kırtasiye	2
14	Cennet cehennem	1	48	Kitap	4
15	Cezaevi	2	49	konuşan bir makine	1
16	Çalışan bir profesör	1	50	Kuralların katı olduğu işyeri	1
17	Çiftlik	1	51	Kuyu	1
18	Çiçek	1	52	Küçük bir kulübe	1
19	Çocuk Yuvası	2	53	Küçük bir yaşam	1
20	Çöplük, çöp kutusu	20	54	Kütüphane	3
21	Davul	1	55	Laboratuvar	1
22	Ders odası	1	56	Mahalle karısı	1
23	Dikdörtgen, kare, dikdörtgenler prizması	11	57	Mum tabağı	1
24	Dostluklar diyarı	1	58	Otel	1
25	Dört duvar arası	1	59	Savaş alanı	1
26	Dünya ülkeleri	1	60	Sevgi Yuvası	1
27	Eczane	1	61	Sokak	1
28	Eğlence alanı(oyun, sirk, aquapark)	19	62	Tazmanya canavarı	1
29	Elma ağacı	1	63	Teknoloji merkezi	1
30	Etüt	1	64	Tren	1
31	Ev (evim, 2. Ev, yuвам, odam)	81	65	Toprak	1
32	Fabrika	1	66	Yapboz	1
33	Fırın	2	67	Zindan	1
34	Futbol takımı	1			

Sınıf kavramına ilişkin üretilen metaforları kategorilendirmek amacı ile öğrenciler tarafından belirtilen gerekçe ve mantıksal dayanaklar dikkatli bir şekilde değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda metaforlar beş kategori altında sınıflandırılmıştır. Aşağıda metaforların kategorilere göre sınıflandırılması yer almaktadır.

Tablo 3'de fiziksel düzen kategorisindeki metaforlar ve bu metaforların kaç öğrenci tarafından üretildiği yer almaktadır.

Tablo 3 Fiziksel Düzen Kategorisindeki Metaforlar

Kategori	Metaforlar	Devlet Okulu (f)	Özel Okul (f)	Toplam (f)
Fiziksel Düzen	Çöplük, çöp kutusu	20		20
	Dikdörtgen, kare, dikdörtgenler prizması	11	1	12
	Ev	3		3
	Hamam	3		3
	Bilgi yuvası	1	1	2
	Çocuk yuvası	2		2
	Ahır	2		2
	Hababam sınıfı	2		2
	Bahçe	1	1	2
	Fırın	1	1	2
	Kırtasiye		2	2
	Cehennem	1		1
	Ders odası	1		1
	Fabrika	1		1
	Hapishane		1	1
	Hoparlör		1	1
	İçi dolu kutucuk	1		1
	Japonyadaki evler	1		1
	Çiçek	1		1
	Konuşan bir makine	1		1
	Küçük bir kulübe	1		1
	Kütüphane	1	1	1
	Sokak		1	1
	Süt kutusu	1		1
	Teknoloji merkezi	1		1
	Davul	1		1
	Otel	1		1
	Cennet	1		1

Tablo 3'e bakıldığında öğrencilerin "fiziksel düzen" kategorisinde toplam 28 tane metafor ürettikleri görülmektedir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu sınıfı "çöplük /çöp kutusu "(20 kişi) olarak belirtmişlerdir. Burada dikkati çeken bir durum bu metaforun sadece devlet okulunda okuyan öğrenciler tarafından üretilmiş olmasıdır. DO5-24 kodlu öğrenci "*sınıfımız çöplük gibidir. Çünkü, panolarda gereksiz kağıtlar asılır, dolaplar kırık, kitaplık bozuk ve dolapların üstünde pis eşyalar var*" demiştir. DO5-23 gerekçesini "*pis kokar, ter kokar ve çöpler yerlerde gezini*" olarak belirtmiştir. DO5-107 "*sabahçılar çok kirletiyorlar, her yer çöp oluyor*" olarak gerekçesini belirtmiştir.

Fiziksel düzen kategorisinde öğrencilerin çoğunluğu sınıfı şekilsel olarak değerlendirmiş ve sınıfı dikdörtgen, kare ve dikdörtgenler prizmasına benzetmişlerdir. DO4-160 sınıfı dikdörtgene benzetmiş ve gerekçe olarak da "*bir tarafı uzun bir tarafı kısa*" demiştir. DO5-17 kareye benzeterek "*4 kenarı 4 köşesi vardır*" demiştir.

Öğrencilerin ürettiği oldukları metaforlara bakıldığında en fazla metafor fiziksel düzen

kategorisinde üretilmiştir. Bu metaforların da 13 tanesi sınıfla ilgili olumsuz özellikleri (ahır, cehennem, çöplük, fabrika, fırın, hababam sınıfı, hamam, hapishane, hoparlör, Japonya'daki evler, konuşan bir makine, sokak, davul) içermektedir. Olumsuz özelliklerin içerisinde öğrenciler çoğunlukla sınıfın gürültülü, sıcak, havasız, kirli, kalabalık ve küçük olduğunu söylemişlerdir. Sınıfla ilgili olumsuz özellikler içeren metaforların büyük bir çoğunluğu da devlet okulunda okuyan öğrenciler tarafından üretilmiştir.

Tablo 4'de plan-program etkinlikleri kategorisindeki metaforlar ve bu metaforların kaç öğrenci tarafından üretildiği yer almaktadır.

Tablo 4 Plan-Program Etkinlikleri Kategorisindeki Metaforlar

Kategori	Metafor	Devlet Okulu (f)	Özel Okul (f)	Toplam (f)
Plan Program Etkinlikleri	Bilgi, eğitim (yuvası, evi, yeri, deposu)	13	2	15
	Ev (evim, yuvam, odam)	11		11
	Kitap	3	1	4
	Akıl (bilgi) küpü	3		3
	Kütüphane, bilgi kütüphanesi	2	1	3
	Bilge (bilgin)	2		2
	Cezaevi	2		2
	Eğlence alanı (oyun parkı)		2	2
	Çiftlik	1		1
	Dünya ülkeleri		1	1
	Eczane	1		1
	Çalışan bir profesör	1		1
	Elma ağacı	1		1
	Etüt	1		1
	Güneş	1		1
	Bahçe	1		1
	Laboratuvar	1		1
	Mum tabağı	1		1
	Toprak	1		1
	Tren	1		1

Tablo 4'de öğrencilerin plan-program etkinlikleri kategorisinde yer alan metaforları görülmektedir. Bu kategoride 20 metafor üretilmiştir. Üretilen metaforlar içerisinde frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanları sıra ile bilgi-egitim yuvası (evi, yeri, deposu) (15 kişi), ev (evim, yuvam, odam) (11 kişi), kitap (4 kişi) ve akıl - (bilgi) küpü (3 kişi) metaforlarıdır. Bilgi, eğitim (yuvası, evi, yeri, deposu) metaforunu üreten öğrencilerin gerekçelerinden bazıları da şöyledir. DO4-116 “*birçok bilgi öğreniyoruz ve bu bilgiler çok yararlı*”, DO5-31 “*her öğreneceğim bilgiyi burada öğreniyorum*”, Ö4-6 “*burada bütün ahlaki kuralları, yazmayı, çizmeyi öğreniyor kısacası hayata hazırlanıyoruz*”, DO5-33 “*burada her dersi konuyu en detayına kadar öğreniyoruz*”.

Ev (evim, yuvam, odam) metaforu için ise gerekçe olarak verilen bazı örnekler şu şekildedir. DO5-50 “*evimdeki gibi bilgi öğreniyorum*”, DO4-167 “*evde ailelerimiz sınıfta da öğretmen bilgi verir*”, DO5-54 “*yeni bilgiler öğreniyoruz*”.

Kitap metaforu için, DO4-10 “*ders çalışılır, doğru bilgiler öğrenilir*”, DO4-56 “*bilgi doludur*” gerekçeleri örnek olarak gösterilebilir. Akıl-(bilgi) küpü metaforu için de DO4-139 “*orada yeni bilgiler vardır*”, DO4-48 “*bilgi doludur*” gerekçeleri yazılmıştır.

Plan-program etkinlikleri kategorisinde sınıf için olumsuz olarak sadece bir kişi tarafından bir tane metafor üretilmiştir. O öğrenci de DO4-98 “*ders işleriz, yazı yazarız, kitap okuruz bunlar bizim için cezadır*” gerekçesiyle sınıfını cezaevine benzetmiştir.

Tablo 5’de zaman düzeni kategorisindeki metaforlar ve bu metaforların kaç öğrenci tarafından üretildiği yer almaktadır.

Tablo 5 Zaman Düzeni Kategorisindeki Metaforlar

Kategori	Metafor	Devlet Okulu (f)	Özel Okul (f)	Toplam (f)
Zaman düzeni	Ev (evim, 2. ev)	9	1	10
	Hapishane		2	2
	Küçük bir yaşam	1		1
	Yunusların yaşadığı havuz		1	1
	Kapalı bir kavanoz	1		1

Tablo 5’de de zaman düzeni kategorisi için üretilen metaforlar görülmektedir. En az metafor (15 öğrenci 5 metafor) bu kategori için üretilmiştir. 10 öğrenci zaman düzenlemeleri kategorisi için sınıfını evine benzetmektedir. Sınıfı eve benzetilenler gerekçe olarak zamanlarının büyük bir kısmını evde ve sınıfta geçirdiklerini belirtmişlerdir. Örneğin DO4-77 kodlu öğrenci gerekçe olarak “*öğleden akşama kadar sınıftayız, pek çok şeyi sınıfta yaşıyoruz*”, DO4-119 “*beş gün boyunca belirli saatlerde gelir gideriz*”, DO5-44 “*sabah sekizden saat on ikiye kadar burada duruyorum*” demişlerdir. Sınıfı hapishaneye benzeten iki kişi de “*kırk dakika boyunca sınıfın içinde hapis gibi kalırız*”, “*oraya takılıp kalırız*” gibi gerekçeler yazmışlardır.

Zaman düzeni kategorisinde üretilen metaforların gerekçelerine bakıldığında öğrencilerin geneli okulda geçirdikleri zamandan çokta hoşnut olmadıklarını belirtmişlerdir. Sınıfını “*yunusların yaşadığı havuz*”a benzeten öğrenci gerekçe olarak “*40 dk. su altında kalıp 10dk. nefes alabiliriz*”, sınıfını “*kapalı bir kavanoz*”a benzeten öğrenci “*zaman hiç geçmiyor ve dışarı çıkamıyorum*”, “*hapishane*” metaforunu üreten öğrenci “*kırk dakika boyunca sınıfın içinde hapis gibi kalırız*” diye yazarak, zaman konusunda sıkıntıları olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo 6’da ilişki düzenlemeleri kategorisindeki metaforlar ve bu metaforların kaç öğrenci tarafından üretildiği yer almaktadır.

Tablo 6 İlişki Düzenlemeleri Kategorisindeki Metaforlar

Kategori	Metafor	Devlet Okulu (f)	Özel Okul (f)	Toplam (f)
İlişki düzenlemeleri	Ev (evim, 2. evim, yuvar)	40	10	50
	Aile	16	9	25
	Eğlence alanı (oyun parkı, sirk, aquapark)	3	5	8
	Hababam sınıfı	2		2
	Hapishane	1	1	2
	Dostluklar diyarı		1	1
	Eğitim yuvası	1		1
	Akraba	1		1
	Günlüğüm	1		1
	Arkovanı		1	1
	Sevgi yuvası	1		1
	Yapboz	1		1
	Çiçek dolu bir bahçe	1		1
	Futbol takımı	1		1

Tablo 6, ilişki düzenlemeleri kategorisinde üretilen metaforları ve kaç kişi tarafından üretildiğini göstermektedir. Bu kategoride toplam 94 kişi 14 metafor üretmiştir. İlişki düzenlemeleri kategorisinde en çok tekrarlanan metafor ev (50 kişi), aile (25 kişi) ve eğlence alanıdır (8 kişi). Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu sınıfını ev (evim, 2. evim, yuvar) olarak düşünmüştür. Ev metaforundaki gerekçelerde de genellikle evdeki anne-baba-kardeş ilişkileri, öğretmen-öğrenci-arkadaş ilişkileri ifade edilmiştir. Örneğin Ö4-7 “*arkadaşlarımız kardeş, öğretmenlerimiz anne ya da baba gibidir*”, DO4-85 “*öğretmenler anne baba gibidir öğrencilerde çocukları gibidir*”, DO5-52 “*evde yardımlaşma vardır ve evde nasıl yardımlaşma varsa okulda da vardır*”, DO4-4 “*burada bana bakan, seven iyiliğimi düşünenler var*” diyerek evdeki bireylerle olan ilişkilerle sınıf içindeki bireylerle olan ilişkilere dikkat çekmişlerdir.

Ev metaforundan sonra bu kategori içinde en çok tekrarlanan metafor ailedir. 25 öğrenci aile metaforunu üretmiştir. Aile metaforundaki gerekçeler ile ev metaforundaki gerekçeler birbirine benzemektedir. Ö5-34 “*öğretmenler ve arkadaşlarım sanki anne baba ve kardeşler gibidir*”, DO5-128 “*öğretmenimiz anne yarısı arkadaşlarımız da kardeşimiz sayılır*”, DO5-132 “*sınıfta herkes birbirini korur ve herkes kardeş gibidir*” şeklinde gerekçelerle sınıfı neden aileye benzettiklerini ifade etmişlerdir.

Sınıfı eğlence alanına benzeten sekiz öğrenci sınıfında öğretmeni ve arkadaşlarıyla çok eğlendiklerini ve onlarla mutlu dakikalar geçirdiklerini ifade etmişlerdir. Ö4-18 “*zaman su gibi akıyor ve çok eğlenceli geçiyor*”, Ö4-11 “*sınıfta öğretmenlerim ve arkadaşlarımla çok eğlenirim*” diyerek sınıfın eğlenceli yönünü belirtmişlerdir.

İlişki düzenlemeleri kategorisinde de sadece bir öğrenci bir olumsuz metafor üretmiştir. “bir kere girildi mi çıkılmaz” diyerek sınıfını “hapishane”ye benzetmiştir.

Tablo 7’de zaman düzeni kategorisindeki metaforlar ve bu metaforların kaç öğrenci tarafından üretildiği yer almaktadır.

Tablo 7 Davranış Düzenlemeler Kategorisindeki Metaforlar

Kategori	Metafor	Devlet Okulu (f)	Özel Okul (f)	Toplam (f)
Davranış düzenlemeleri	Hababam sınıfı	21	1	22
	Eğlence yeri(merkezi)	6	3	8
	Hapishane	5	2	7
	Ev, evim, odam, yuvam	6	1	7
	Cehennem	3	2	5
	Çiçek bahçesi	3		3
	Aile	3		3
	Cennet	2		2
	Bilgi yuvası	1		1
	Dört duvar arası	1		1
	Boş bir kutu	1		1
	Arı	1		1
	Hayatın başladığı bittiği yer	1		1
	Cennet cehennem	1		1
	Karınca	1		1
	Kuralların katı olduğu işyeri	1		1
	Kuyu	1		1
	Mahalle karısı	1		1
	Savaş alanı	1		1
	Tazmanya canavarı	1		1
	Zindan	1		1
	Bütün derslerin kitabı	1		1
	Hastane	1		1

Tablo 7 incelendiğinde davranış düzenlemeleri kategorisinde toplam 70 öğrencinin 23 metafor ürettiği görülmektedir. Bu metaforların içerisinde en çok tekrar edilen hababam sınıfı (22), eğlence yeri (9) metaforlarıdır. Yaramaz, eğlenceli, şımarık özelliklerini dikkate alarak öğrencilerin çoğunluğu sınıflarını hababam sınıfına benzetmişlerdir. Örneğin DO5-122 “çok yaramaz ve çılgın”, DO5-84 “çok şımarık ve hareketli arkadaşlarımız var”, Ö5-42 “çok sayıda erkek öğrenci var ve yaramazdırlar”, DO5-137 “çok yaramazlar ve en kötü sınıf bizimkidir” diyerek hababam sınıfı filminde izledikleri davranışları sınıfındaki öğrencilerin yapmış olduğu davranışlarla ilişkilendirmişlerdir.

Eğlence yeri metaforunu üreten öğrenciler de sınıfın eğlenceli bir ortam olduğunu belirtmişlerdir. DO4-1 “herkes sınıfta oyun oynuyor”, Ö4-10 “tenefüslerde çok eğlenceli oyunlar oynuyoruz” diye gerekçelerini belirtmişlerdir.

Davranış düzenlemelerinde 23 metafordan 12 tanesi (hapishane, boş bir kutu, cehennem, dört duvar arası, hababam sınıfı, hayatın başladığı ve bittiği yer, kuralların katı olduğu işyeri, kuyu, mahalle karısı, savaş alanı, tazmanyacı canavarı, zindan hastane) olumsuz olarak ifade edilmiştir.

Sonuçlar ve Tartışma

4. ve 5. sınıf öğrencilerin sınıf kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemeye yönelik yapılan bu çalışmada, öğrenciler sınıfa yönelik toplam 83 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Üretilmiş olan bu metaforlar ilgili alan yazından yararlanılarak fiziksel düzen, plan-program etkinlikleri, zaman düzeni, ilişki düzenlemeleri ve davranış düzenlemeleri olarak beş kategoriye ayrılmıştır.

Fiziksel düzen kategorisinde 13'ü sınıfın olumsuz özelliklerini belirten metaforlar olmak üzere toplam 28 metafor üretilmiştir. Bu kategoride daha çok sınıfın temizliğine dikkat çekilmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu sınıflarının temiz olmadığını belirtmişlerdir.

Plan-program etkinlikleri kategorisinde toplam 20 metafor üretilmiş ve bunlardan sadece bir tanesi olumsuz özellik içermektedir. Bu kategoride öğrencilerin çoğunluğu sınıfını bilgi-egitim yuvası olarak belirtip, burada birçok bilgiyi öğrendiklerini ifade etmişlerdir.

Zaman düzeni kategorisi en az metaforun üretildiği kategoridir. Bu kategoride öğrenciler sınıfta çok fazla zaman geçirdiklerini ve burada geçen sürenin onlar açısından sıkıcı olduğunu belirten beş metafor üretmişlerdir.

İlişki düzenlemeleri kategorisinde 14 metafor üretilmiştir. Bu kategoride metafor üreten öğrencilerin büyük bir çoğunluğu sınıfını evim ve ailem gibidir diyerek sınıf içindeki ilişkileri, ev ve ailesindeki ilişkilere benzetmişlerdir. Etkili sınıf yönetiminin gereklerinden biri de etkili öğretmen ve öğrenci ilişkisidir. Etkili iletişim, diğer gerekliliklerin bir arada çalışmasını sağlayan temel bir öğedir. Eğer bir öğretmenin öğrencileri ile iyi ilişkisi varsa, öğrenciler öğretmenin koyduğu kuralları, belirlediği prosedürleri, öğretmenin disiplin anlayışını kabul eder ve uyarlar. Öğretmenler, öğrencileriyle empati kurabilmeli, onların dünyasını anlamalı ve onları dinlemelidir. İyi öğretmenler, öğrencileriyle iletişimlerinde güvenilmez, kararsız ve kafa karıştırıcı değildir. Onlar sınırlı, kasvetli, tatminsiz, alaycı veya çabuk kızmazlar. İyi öğretmenler, öğrencilerin öğrenmesini sağlayacak kadar özgürlükçü, standartları belirleyici ve öğrencilerin sorumluluklarına izin vericidir (Marzano, 2003).

Davranış düzenlemeleri kategorisinde de 23 metafor üretilmiştir. Burada öğrencilerin geneli hababam sınıfı metaforunu üretmiştir. Sınıf içinde sergilenen davranışları, hababam sınıfı filmindeki karakterlerin davranışlarına benzetmişlerdir. Bu kategoride üretilen metaforlarda sınıfın eğlenceli bir yer olduğu ifade edilmiştir. Eğlence önemli bir motivasyon kaynağıdır. Eğlence; aşk,

ait olma, güç, özgürlük ve hayatta kalma gibi herkesin ihtiyacı olan bir şeydir. Öğrencilerin öğrenmeye motive olmaları isteniyorsa eğlence, sınıfın vazgeçilmez bir parçası olmalıdır. Glasser, öğrenme-öğretme etkinliklerinin eğlenceli bir hale getirildiğinde daha uzun saatler ve daha sıkı çalışılabildiğini, eğlencesiz ise bunların angarya haline geldiğini ifade etmektedir (Erwin, 2004).

Davranış düzenlemeleri kategorisinde sınıf için olumsuz metaforlar da üretilmiştir. Burada yapılan açıklamalara bakıldığında öğretmenlerin çocukları dövdükleri, katı kurallar uyguladıkları gözlemlenmiştir. Landau (2009)'a göre öğretmenler bir öğrenci yaramazlık yaptığı zaman en etkili ve en iyi tepkinin ne olduğu ile ilgilenmektedirler. Fiziksel cezanın kasıtlı kullanımının öğrencide yaratacağı acıdan dolayı, onun davranış değişimini yöneteceği varsayılmaktadır. Bu tarz ders vermek ya da davranışı düzeltmek amacıyla kınama, küçümseyici davranma ya da başka bir şey kullanmak anlamına gelir (Shindler, 2010). Weber (2003) bu stratejilerin işe yaramadığını sadece geçici çözümler yarattığını ve öğretmenle-öğrenci arasındaki iletişimi kopardığını vurgulanmaktadır (Aktaran Sadık, 2008).

Öğrencilerin üretmiş olduğu metaforlara bakıldığında “hapishane-cezaevi” metaforu tüm kategorilerde görülmektedir. Weiner'in (2003) çalışmasında da sınıf bir mahkeme salonuna benzetilmiştir. Özellikle performans değerlendirmesi yapılırken sınıf mahkeme salonuna benzetilerek, öğrenciler suçlu, sınıf mahkeme salonu, öğretmen de hakim olarak ifade edilmiştir.

Öğrenciler sınıfı bahçeye, dünya ülkelerine benzeterek arkadaşlarının farklı özelliklerde olduğunu belirtmişlerdir. Levine (2005)'in çalışmasında da sınıf “güveç kabı, kırkyama yorgan, çiçek ve sebze bahçesi”ne benzetilerek farklı özelliklerde bireylerin olduğu vurgulanmıştır. Sınıf güveç kabı gibidir, çünkü “*güvecin içinde hiçbir zaman sulanmayan cılız sapları olan baharatlar olabildiği gibi, özenle bakılmış, yetiştirilmiş sebzeler de vardır. İçindekilerin benzeşmeyen bir karışım yapmasına rağmen en sonunda aşçı onu planladığı gibi görünüşlü ve muhteşem lezzetli hale getirir.*” Burada öğretmen aşçı, öğrenciler güveç malzemesi, güveç kabı da sınıfı ifade etmektedir. Levine (2005) kırkyama yorgan benzetmesinde de “*her öğrenci, yorganın kendi güzelliği ve bütünde duruşu olan bir parçası gibidir*” denilmiştir. Her bir parça bütünde kendini kaybetmeyecek şekilde dikilir. Yorgan bittiğinde, yorgancı tarafından özenilmiş ve adanmış bir sanat eseri ortaya çıkar. Her parçanın kusuru ve problemi olmasına rağmen her parçanın içerdiği mükemmelliği vardır. Bir sınıf, içinde farklı becerileri ve avantajları olan öğrencileri barındırır. Bazıları mükemmel olmayabilir, ama hepsinin ortak noktaları vardır. Öğretmenler bu yönleri bir araya getirir ve tek bir amaç ve yarar ortaya çıkarır.

Öğrenciler sınıfı için “çiçek”, “çiçek bahçesi”, “çiftlik” metaforlarını da üretmişlerdir. Levine (2005)'in çalışmasında da sınıf için “çiçek bahçesi”, “sebze bahçesi” benzetmeleri yapılmıştır. Bu

benzetme, “çiçek bahçesinde kadife çiçeği, begonya gibi çiçekler vardır. Renkler değişir ama çeşit azalmaz. Sınıflar da buna benzer. Sınıf ilk tohum ekilmeden önce hazırlık gerektiren sebze bahçesi gibidir. Her bitkinin farklı gereksinimleri vardır ve özel ilgiye ihtiyaç duyar. Mesela sırik fasulyesi üzerinde gelişebileceği bir sırığa ihtiyaç duyar; benzer şekilde bir öğrenci de başarılı olabilmesi için yapılandırılmış bir sisteme ihtiyaç duyar. Sebze bahçesinde olduğu gibi, bir sınıfın da sergilediği farklı kişilikler vardır. Her öğrencinin potansiyelini tam olarak geliştirebileceği bir ortam için öğretmenin her birine özel ilgi göstermesi gerekir” denilerek açıklanmıştır.

Bu çalışmanın sonuçlarına dayanılarak, sınıfların temizliğine özen gösterilmesi, estetik düzenlemelere önem verilmesi, sınıfların havalandırılması konusuna gereken hassasiyetin gösterilmesi önerileri getirilebilir. Ayrıca, sınıflarını eve ve aile yaşantılarına benzetmeleri olumlu bir davranış olarak desteklenmelidir. Sınıfların sıkıcı ortamlar olarak algılanmasının önlenmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Davranış düzenlemeleri boyutuna ilişkin olumsuz algılamaları ortadan kaldırmak için öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda eğitimden geçirilmelerinin yararlı olacağı önerilebilir.

Kaynaklar

- Aydın, A. (2008). *Sınıf yönetimi*, Ankara: Pegem Akademi Yayınevi
- Aydın, P. İ. (2002). *Alternatif okullar*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Başar, H. (2003). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bostancı, A.B. (2009). *Türk milli eğitim sisteminin yapısı ve özellikleri*. (Ed), Nevin Saylan. Eğitim bilimine giriş içinde. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bursalıoğlu, Z. (1991). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Celep, C. (2004). *Sınıf yönetimi ve disiplini*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Clarke, R. H. (1997). Five Metaphors for Educators. *Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association*, Chicago, March 24-28.
- Demirtaş, H. (2012). *Sınıf yönetiminin temelleri*. (7. Baskı) (Ed), H.Kıran. *Etkili sınıf yönetimi* içinde. Ankara: Anı Yayıncılık
- Erden, M. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Erwin, J.C. (2004). *The Classroom of choice: giving students what they need and getting what you want*. USA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Goatly, A. (2002). Conflicting metaphors in the Hong Kong special administrative region educational reform proposals. *Metaphor and Symbol*, 17(4), 263-294. doi.org/10.1207/S15327868MS1704_2.
- Landau, B. (2009). *Classroom management. International handbook of research on teachers and teaching*. In Ed: Lawrence J. Saha & A. Gary Dworkin. USA: Springer Science + Business Media.
- Levine, M. (2005). Metaphors and images of classroom. *Kappa Delta Pi Record* . 41(4), 172-175. DOI:10.1080/00228958.2005.10532066
- Marzano, J.R. (2003). *What works in schools*. USA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2th ed.). Sage Pub.Inc.
- Örücü, D. (2012). İlköğretim sınıf öğretmenlerinin sınıfa ve sınıf yönetimine ilişkin metaforik bakışları: Karşılaştırmalı bir durum çalışması. *İlköğretim Online*, 11 (2), 342-352.

- Özden, Y. (2002). Sınıf içinde öğrenme ortamının düzenlenmesi. *Sınıf yönetimi* içinde, (Ed), E. Karip (ss.38-71). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki öğretmen adaylarının “öğretmen” kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 131-155.
- Sadık, F. (2008). Sınıfta görülen istenmeyen davranışlar ve baş etme stratejileri, (Ed.), Birol Yiğit, *Sınıf yönetimi* içinde. İstanbul: Kriter Yayınevi
- Shindler, J. (2010). *Transformative classroom management*. USA. Jossey-Bass.
- Stemler, S. (2001). An overview of content analysis. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 7(17), 137-146.
- Su, L.I., (2002). What can metaphors tell us about culture? *Language and Linguistics* 3(3), 589-613
- Tok, T. N. (2013). Who is an education supervisor? A guide or a nightmare? *International Journal of Social Sciences and Education*, 3(3), 752-769.
- Weiner, B. (2003)., The classroom as a Courtroom, *Social Psychology of Education*, 6: 3-15.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Extended English Abstract

The common trait of the different descriptions of the word education is that it aims to change and form behaviours. Teaching and learning are the pre-efforts to form the behaviour (Başar 2003). A majority of the activities of the teaching and learning to develop behaviour are achieved through schools which are the special areas founded for this very specific reason (Bursalıoğlu 1991). It is the school that the society associates concept and service of education with. The basic trait of the school separating it from other concepts is its ability to work on and differentiate humans (Bostancı, 2009). School is a controlled environment. It is already designed which knowledge, skills and attitudes school will provide the student with and teachers who are the expertise of the fields will convey these elements in planned teaching activities (Erden,1998).

Phenomenon of education cannot be limited to the schools. Education is subjected outside of the school and living space. Individuals can be educated outside of schools, receive training; however, because classrooms of the schools are the areas designed especially for this reason, the results are expected to be more different when compared to other environments of education (Demirtaş, 2012). Personality traits of the students in the classroom, their attitudes for the school and the courses , studying and resting habits , their cultural background coming from their families, relationships among the students , physical conditions of the classroom and teacher-student relation as a whole composes a classroom environment (Erden, 1998). Classroom is the living space where teaching-learning activities are applied. Semesters are spent mostly in the classrooms. During this time teachers and students attend the living space of the classroom in the frame of a certain aim and programme. Nonetheless teacher is primarily responsible for the occurrence of the life in accordance with the aims specified in advance. In other words, teacher is in charge of the planning and administration of the learning environment and lives. Because of these, teacher is required to know the principles and the methods of class management (Ayдын 2008).

In this study, a classroom concept is tried to picture via metaphors. The word metaphor stems from the Greek metapherein—meta meaning "to change" and pherein meaning "to bear." Metaphor is a process of comparing and identifying one thing with another (Clarcken, 1997). Over the past twenty years, cognitive scientists have discovered things about the nature and importance of metaphor with significant implications for metaphor research. Such findings are startling in the sense that they require us to rethink some of our basic notions of meaning, concepts, and reason.

Metaphor is not merely a linguistic phenomenon, but more fundamentally, a conceptual and experiential process that structures our world (Su, 2002). According to Goatly (2002), metaphors about education enable us to comment on the education. For this reason benefitting the metaphors can be an effective way to define the ideas of the participants included in the teaching-learning procession about the researched topic (Tok, 2013). In this present study, it is aimed to be understood that how the students perceive the classroom in which they spend most of their learning time and which leave important traces in their lives and take an important role in forming their behaviors'. When a primary school student is thought to have a long interaction between teacher and class mates, it can easily be observed that student has some perception for them. This study puts forward how classrooms are perceived through metaphors. This study is believed to help detailed analyses. This research conveys what are the metaphors of students in accordance with the classroom and metaphors common traits collected under which categories. In other words, in this study, a classroom concept is tried to picture via metaphors. In this research, qualitative research technique was used to collect, analyze and interpret data and technically metaphor analysis was used. In total 307 students of fourth and fifth grade attended this research. Participants are asked to fill the sentence "The classroom is like because" These handwritten paragraphs were used as the basic source in the research.

Through the students' products 67 valid metaphors in total were produced. Common statements of the many participants are respectively 5 metaphors as follow: 1- my house (81 participants), 2- family, home (28 participants), 3- A blackboard jungle (25 participants), 4- Dumpsite (20 participants), 5- Carnival- recreation center (19 participants). These metaphors are categorized into 5 different conceptual classification with the help of literature. These are physical planning, planning-programming activities, time planning, and relationship planning and behavioral planning. When the metaphors in categories are checked, most of the metaphors are composed in physical planning. While metaphors under five categories are provided with justification, it is deduced that both positive and negative statements are written down. Majority of the metaphors including bad connotations of classroom are produced by the students from public schools. Metaphor of "jail-prison" is observed in all categories.